

DOLFIJNWERVEL UIT DE WESTERSCHELDE

Eind oktober 1978 kreeg B.Grootjans een wervel van een zoogdier, aangetroffen in Het Pas van Terneuzen.

Van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden kregen we onderstaande determinatie en verdere gegevens.

De door U opgestuurde wervel uit de Schelde is afkomstig van een walvis, en wel van een spitssnuitdolfijn, *Mesoplodon* sp. Alleen deze soorten hebben zulke lange en van boven afgeplatte wervels; het betreft hier één der achterste borstwervels. Uit welke periode deze wervel stamt kan ik bij benadering niet zeggen; U zoudt zich daarvoor kunnen wenden tot het Rijksmuseum van Geologie en Mineralogie, Hooglandse Kerkgracht, Leiden.

Het is uiteraard niet met zekerheid te zeggen van welke soort van het geslacht *Mesoplodon* de wervel afkomstig is. De enige echt inheemse soort is *Mesoplodon bidens*, tot nog toe van 11 strandingen op onze kust bekend. Ook is er 1 stranding bekend van *M.grayi*, een tropische soort, die wel zeer ver was afgedwaald en eigenlijk niet als inheems kan worden beschouwd. *Mesoplodon* is een typisch pelagisch geslacht, d.w.z. ze mijden kustwateren, en er is dan ook bijzonder weinig van hun levenswijze bekend. Het zijn tandwalvisson met een sterk gereduceerd gebit; *M.bidens* heeft alleen maar 2 tanden in de onderkaak; ze zwemmen zeer snel en schijnen van inktvissen te leven. Het betreft hier dus een interessante vondst, hoewel er al eerder *Mesoplodon*-resten uit de Schelde zijn opgevist.

Dr.C.Smeenk.

Geen nadere determinatie ontvangen.

Afgegeven aan het Streekmuseum van De Vier Ambachten te Hulst voor de collectie Westerschelde vondsten.

TERUGBLIK

DE BROEDINVASIE VAN DE PIJLSTAART IN 1957 IN EEN ANDER PERSPECTIEF.

In de Avifauna van oostelijk Zeeuws-Vlaanderen (SPONSELEE & BUISE, 1975) publiceerden we indertijd een lijstje van broedgevallen van de Pijlstaart, alle uit 1957.

Nu kregen we onlangs de beschikking over alle veldwaarnemingen uit ons gewest van de heren G.Huyskens, J.Maebe, H.v.d.Vloet en H.Voet (HMOV) uit België: Een ware schat aan

gegevens uit de periode 1948-63 en merendeels ongepubliceerd.

Met betrekking tot een aantal soorten werden dusdanige aanvullingen verkregen dat het beeld dat wij er tot dus ver over hebben belangrijk gewijzigd wordt. Eén van die soorten is de Pijlstaart.

Inplaats van dat het een explosie is geweest, die alleen op 1957 betrekking had, is er een soort afbouw geweest over een periode van een vijftal jaren, alvorens ze verdween.

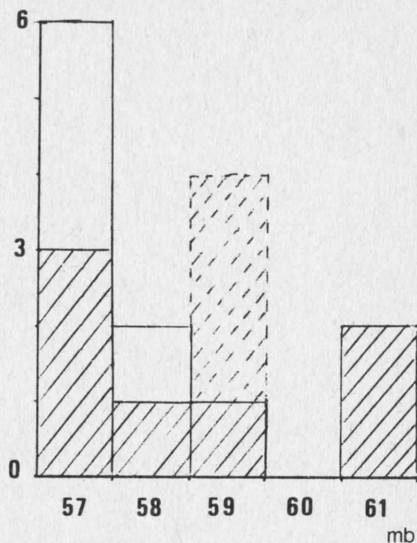
Met name in "Het Verdronken Land van Saeftinghe" hebben ze nog geruime tijd na het invasiejaar 1957 stand gehouden.

Het hoe en waarom van zowel verschijning als verdwijning is ons echter nog steeds geheel duister.

De volgende broedgevallen zijn nu bekend:

- 1957: 19-4 10 eieren verzameld te Philippine (Avifauna).
 19-5 ♀ + pulli en 2 nesten met resp. 7 en 4 eieren Saeftinghe (Avifauna), later 9 resp. 7 eieren (HMVV).
 17-7 6 bijna zelfstandige jongen, Vlaamsekreek (Avifauna). In een weiland een 12-legsel gevonden, Groot Eiland (Avifauna)
- 1958: 18-5 nest met 6 eieren en 2 ♂ vliegen rond, Saeftinghe (HMVV).
 21-5 nest met 8 eieren, 1 ♂ vliegt rond, WMZ St.Jansteen, J.Warrens.
- 1959: 26-4 nest met 6 eieren en 1 ♂ in de omgeving, mogelijk 4 broedgevallen?(HMVV) Saeftinghe.
- 1961: 9-4 2 nesten met resp. 10 en 8 eieren, Saeftinghes (HMVV).

Grafisch ziet het verloop er uit zoals in bijgaand grafiekje is weergegeven. Het aandeel van Saeftinghe is telkens het onderste gearceerde gedeelte.

M.A.Buise, Julianalaan, Hulst.

